

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Łódź

RAPORT: JAPONIA, PÓŁWYSEP KOREAŃSKI WOBEC UKRAINY, BIAŁORUSI I ROSJI

Styczeń 2018

Opracowanie: Ośrodek Spraw Azjatyckich UŁ

I. WNIOSKI

- a. wizyta premiera Abe w państwach bałtyckich oraz Rumunii, Bułgarii i Serbii wskazuje, iż Japonia podąża drogą Chin: w dalszej perspektywie shadow diplomacy przyjęta przez Tokio powinna prowadzić do swego rodzaju azjatyckiego balance of power w Europie Środkowej i Wschodniej;
- b. mimo proamerykańskiego kursu administracji japońskiej rok 2018 powinien przynieść ocieplenie relacji na linii Tokio-Moskwa czego dowodem były wizyty delegacji rosyjskich na Hokkaido i w stolicy Japonii a także projekt energii wiatrowej w Jakucji;
- c. „Nowa Polityka Północna” i zainteresowanie Korei Południowej współpracą z Białorusią i Ukrainą powinny być analizowane w zakresie działań podobnych do działań Japonii: równoważenie wpływów chińskich.

II. JAPONIA – ROSJA, UKRAINA, BIAŁORUŚ

31 grudnia: japoński ambasador Sumi podsumował „Rok Japonii na Ukrainie”. „Rok Japonii na Ukrainie” został zainicjowany przez prezydenta Petro Poroszenko w ubiegłym roku. W inicjatywę był zaangażowany również rząd Japonii oraz japońska ambasada na Ukrainie. Ambasador Sumi zwrócił uwagę, że w roku 2017 wzmożona była nie tylko dyplomacja kulturowa między obydwojoma państwami, ale także gospodarcza. Do osiągnięć relacji dwustronnych należy zaliczyć również otwarcie biura Japońskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej (JICA) w Kijowie oraz uproszczenie wymagań wizowych dla Ukraińców. Strona japońska wyraziła nadzieję, że w 2018 roku tempo rozwoju dwustronnych relacji nie zwolni.

1 stycznia: uproszczone wymagania wizowe dla Ukraińców weszły w życie. Władze japońskie rozszerzyły krąg wnioskodawców (posiadających ukraińskie obywatelstwo), którzy mogą ubiegać się o wize wielokrotnego wjazdu na pobyt krótkoterminowy w celach biznesowych, kulturalnych lub naukowych. Decyzja o uproszczeniu wymogów wizowych dla obywateli Ukrainy została ogłoszona w listopadzie ubiegłego roku, podczas wizyty wiceministra spraw zagranicznych Nakane Kazuyukiego w Kijowie. Według ministra Nakane zmiany w przepisach wizowych przyczynią się do umocnienia kontaktów między obywatelami obu krajów,

a także zwiększą ilość turystów i biznesmenów chcących odwiedzić Japonię wielokrotnie.

4 stycznia: perspektywy rozwoju współpracy białorusko-japońskiej zostały omówione w Mińsku. Ambasador Białorusi w Japonii Ruslan Esin spotkał się w Mińsku z przedstawicielami białoruskiej administracji państwowej i środowisk biznesowych. Ambasador rozmawiał m.in.: z ministrem zdrowia Valerym Malashko. Podczas spotkań omówiono kwestie państwowe oraz perspektywy rozwoju współpracy białorusko-japońskiej w różnych dziedzinach.

5 stycznia: w spotkaniu japońskiej federacji organizacji gospodarczych Keidanren wziął udział Charge d'Affaires Republiki Białorusi w Japonii Nikolay Sivtsev. W ramach wydarzenia białoruski dyplomata spotkał się z przewodniczącym Keidanren Sakakibarą Sadayuki. Obie strony omówiły perspektywy aktywizacji współpracy gospodarczej między Japonią i Białorusią w 2018 roku.

6 stycznia: czy dojdzie do szczytu Putin-Abe w maju przyszłego roku? Japoński rząd poinformował, że rozważa zaproszenie prezydenta Rosji Władimira Putina w maju przyszłego roku. W 2019 roku Putin odwiedzi także szczyt G20 w Tokio. Japonii zależy, aby wizyta rosyjskiego prezydenta miała miejsce innego dnia niż szczyt G20 i była całkowicie poświęcona relacjom dwustronnym obu państw. Tokio dokłada także wszelkich starań, aby w trakcie Wschodniego Forum Gospodarczego we Władywostoku na początku września tego roku zorganizować oddzielne rozmowy Putin-Abe. Wszystkie te spotkania mają na celu przede wszystkim rozwiązanie sporu terytorialnego. Najbliższe spotkanie obu przywódców jest natomiast zaplanowane na 26 maja, kiedy to w moskiewskim teatrze Bolszoi zostanie zainaugurowany „Rok Japonii w Rosji”.

9 stycznia: perspektywy rozwoju współpracy zostały omówione przez ambasadora Białorusi i wiceministra gospodarki, handlu i przemysłu Japonii. Ambasador Ruslan Esin wziął udział w wydarzeniu zorganizowanym przez Japan Atomic Industrial Forum. Podczas wydarzenia szef białoruskiej misji dyplomatycznej spotkał się z wiceministrem gospodarki, handlu i przemysłu Hiraki Daisaku. Obie strony omówiły perspektywy rozwoju współpracy w sektorze energetycznym.

11 stycznia: Japonia wsparła sektor opieki zdrowotnej na Ukrainie. Japoński ambasador Sumi Shigeki oraz ukraińska minister zdrowia Ulana Suprun uczestniczyli w ceremonii przekazania Wojewódzkiemu Szpitalowi Klinicznemu w Kijowie sprzętu medycznego podarowanego przez Japonię. Urządzenia medyczne zostały zakupione w ramach Non-Project Grant Aid. Jest to pomoc finansowa, którą Japonia oferuje państwom w trudnej sytuacji gospodarczej. W 2014 roku strona japońska podpisała z

Ukrainą porozumienie, na mocy którego do ukraińskich szpitali regionalnych dostarczono sprzęt medyczny o łącznej wartości ponad 3. milionów dolarów. Podczas ceremonii przekazania urządzeń minister Suprun oświadczyła, że Japonia jest jednym z państw, które najbardziej wspierają Ukrainę, szczególnie w sferze medycyny. Ambasador Sumi wyraził poparcie strony japońskiej dla procesu wdrażania reform z zakresu opieki zdrowia na Ukrainie.

15 stycznia: zakup amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej przez Japonię wzbudził zaniepokojenie Rosji. Decyzja Japonii o nabyciu systemu obrony antyrakietowej Aegis spotkała się z wyraźnym sprzeciwem strony rosyjskiej. Minister spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow oświadczył, że Aegis może być używany do celów ofensywnych, gdyż służy nie tylko wykrywaniu, ale i niszczeniu pocisków. Pomimo wielokrotnie wygłaszanego sprzeciwu Kremla, Japonia w grudniu ubiegłego roku formalnie zdecydowała się na rozszerzenie swojego systemu obrony przeciwrakietowej. Ławrow, przemawiając na konferencji prasowej w Moskwie, wyraził wątpliwości co do tego, że Stany Zjednoczone nie będą zaangażowane w kontrolę operacyjną systemu. Rosyjski minister zauważył także, że ta decyzja strony japońskiej może negatywnie wpłynąć na dwustronne relacje między państwami.

17 stycznia: w Tokio miało miejsce spotkanie ambasadora Białorusi i członka Izby Reprezentantów Japonii. Ambasador Esin spotkał się z przewodniczącym Międzyparlamentarnej Grupy Przyjaźni Japońsko-Białoruskiej Watanabe Hiromichi. Obie strony omówiły plany wspólnych działań na rok 2018.

17 stycznia: czy Japonia jest zainteresowana współpracą z Europą Wschodnią? Premier Abe Shinzo zakończył 5-dniową podróż do Europy. W tym czasie odwiedził Estonię, Litwę, Łotwę, Bułgarię, Serbię i Rumunię. Choć Ukraina i Białoruś nie znalazły się wśród tych państw, premier Abe zasygnalizował chęć wzmocnienia relacji dyplomatycznych i gospodarczych z całym regionem. Abe przewodniczył delegacji, w skład której weszli przedstawiciele największych japońskich firm. Oprócz celów biznesowych, strona japońska jest zainteresowana większym zaangażowaniem się regionu Europy Wschodniej w wywieranie nacisku na reżim w Pjongjangu. Japonia nie ignoruje także wpływów chińskich w regionie.

21 stycznia: Japonia wesprze energetykę wiatrową w Jakucji. Japońska Organizacja Nowej Energetyki i Technologii Przemysłowych (NEDO) przekaże dotacje w wysokości 10 milionów dolarów na budowę infrastruktury generującej energię wiatrową w Jakucji (Republika Sacha). Projekt zostanie zrealizowany na podstawie umowy zawartej z NEDO przez władze Jakucji oraz rosyjską firmę

zajmującą się produkcją energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych RusGidro. Budowa ma się zakończyć w 2021 roku.

22 stycznia: w Kobe odbyło się wydarzenie promujące japońsko-rosyjską wymianę kulturową. Centrum Kultury Rosyjskiej w Kobe oraz rosyjski konsul generalny w Osace zorganizowały przyjęcie noworoczne, które miało na celu promocję wymiany kulturowej. W wydarzeniu wziął udział konsul Oleg Ryabov oraz przedstawiciele władz lokalnych w Prefekturze Hyogo.

22 stycznia: temat współpracy z Rosją został poruszony podczas otwarcia sesji Zgromadzenia Narodowego Japonii. Premier Abe Shinzo oświadczył, że celem rządu japońskiego jest zawarcie traktatu pokojowego z Rosją w oparciu o poprawę relacji między obydwojma państwami. Japonia dąży również do współpracy z Moskwą na arenie międzynarodowej w celu rozwiązania problemu zbrojeń północnokoreańskich.

23-26 stycznia: rosyjska delegacja odwiedziła Hokkaido i Tokio. Senator Konstantin Kosaczew przewodniczył rosyjskiej delegacji, która na Hokkaido spotkała się z członkiem japońskiej Izby Radców Chuichi Date, sekretarzem generalnym Stowarzyszenia Młodych Parlamentarzystów Japonii i Rosji Masayoshi Matsuyama oraz gubernatorem Hokkaido Harumi Takahashi. Obie strony omówiły perspektywy rozwoju współpracy między północną Japonią i poszczególnymi regionami Rosji. Ostatniego dnia delegacja rosyjska została zaproszona przez japońskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych do Tokio. Senator Kosaczew spotkał się z wiceministrem spraw zagranicznych Horii Manabu. Obie strony dyskutowały na temat międzyparlamentarnej oraz międzyregionalnej współpracy. Strona japońska wyraziła również nadzieję na wzmocnienie relacji z Moskwą w 2018 roku, który został nazwany „Rokiem Rosji w Japonii”.

26 stycznia: Białoruś i Japonia mają współpracować w sektorze opieki zdrowotnej. Ambasador Białorusi Ruslan Esin spotkał się z ministrem zdrowia, pracy i opieki społecznej Kato Katsunobu. Obie strony omówiły szeroki zakres współpracy w sektorze zdrowia.

III. PÓLWYSEP KOREAŃSKI – ROSJA, UKRAINA, BIAŁORUŚ

2 stycznia: południowokoreańska ambasada na Ukrainie opublikowała dyplomatyczne zadania na 2018 rok. Ambasador Lee Yang-gu wskazał kluczowe

zadania stojące przed Koreą Południową w relacjach z regionem Eurazjatyckim. Kluczowym wyzwaniem jest bezpieczeństwo na Półwyspie Koreańskim. Strona południowokoreańska liczy na wsparcie Ukrainy w rozwiązaniu problemu północnokoreańskich zbrojeń. Seul planuje także zwiększyć integrację eurazjatycką. Korea Południowa i Ukraina mogą stać się partnerami w implementacji „nowej północnej polityki”. Została ona zaproponowana przez prezydenta Moon Jae-ina we wrześniu ubiegłego roku i zakłada budowę wspólnoty gospodarczej w regionie Eurazji i rosyjskiego dalekiego wschodu. Polityka ta zakłada rozwój infrastruktury logistycznej, w tym szlaków kolejowych i morskich oraz bliska współpracę na takich płaszczyznach jak rolnictwo czy rybołówstwo. Ambasador Lee podkreślił, że Seul liczy także na współpracę z Ukrainą w takich dziedzinach jak nowoczesne technologie, logistyka czy odnawialne źródła energii.

4 stycznia: Ukraina i Korea Południowa przygotowywały się do Igrzysk Olimpijskich. Południowokoreański ambasador Lee Yang-gu spotkał się z wiceprzewodniczącym ukraińskiego Komitetu Olimpijskiego Walerijem Borzowem. Celem spotkania była ocena dotychczasowej współpracy między oboma państwami na płaszczyźnie sportowej. Obie strony omówiły także szczegółowy plan współpracy na nadchodzące Igrzyska Olimpijskie w Pjongczangu.

10 stycznia: południowokoreański ambasador został zaproszony przez Carnegie Moscow Center. Ambasador Woo Yun-geun spotkał się z dyrektorem jednego z najważniejszych think tanków w Europie Środkowo-Wschodniej Dimitrim Treninem. Podczas spotkania Woo i Trenin wymienili opinie na temat kierunku relacji rosyjsko-południowokoreańskich. Obie strony poruszyły także temat międzykoreańskich rozmów i perspektyw rozwiązania problemu północnokoreańskich zbrojeń.

12 stycznia: rosyjski ambasador w Pjongjangu został zapoznany z kluczowymi postanowieniami zawartymi w noworocznym orędziu Kim Jong-una. Ambasador Matsegora spotkał się z dyrektorem Departamentu Europejskiego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych KRLD Im Cheon-ilem. Dyrektor Im zapoznał ambasadora z planami dotyczącymi polityki zagranicznej, które zostały zasygnalizowane w orędziu noworocznym Kim Jong-una. Obie strony dyskutowały na temat rozmów międzykoreańskich wysokiego szczebla, które miały miejsce 9 stycznia w Panmundżom. Dyplomaci wymienili także opinie na temat wydarzeń, które zostały zaplanowane, aby uczcić 70. rocznicę ustanowienia stosunków dyplomatycznych między obydwojma państwami.

15 stycznia: w Moskwie zostały omówione szczegóły wizyty rosyjskich parlamentarzystów podczas Igrzysk Olimpijskich w Pjongczangu. Ambasador

Republiki Korei Woo Yun-geun spotkał się z przewodniczącym Komitetu Dumy Państwowej ds. Polityki Zagranicznej Leonidem Slutskim. Celem spotkania było omówienie szczegółów dotyczących udziału rosyjskich parlamentarzystów w Igrzyskach Olimpijskich.

17 stycznia: współpraca w regionie Eurazji była tematem spotkania z ambasadorem Białorusi. Ambasador Białorusi Andrei Popkow został przyjęty przez przewodniczącego Prezydenckiego Komitetu ds. Północnej Współpracy Ekonomicznej Song Young-gila. Komitet jest odpowiedzialny za rozwój polityki gospodarczej i koordynację działań mających na celu promocję współpracy między Koreą i państwami Eurazji oraz stowarzyszeniami, takimi jak Euroazjatycka Unia Gospodarcza. Podczas spotkania dyskutowano o obecnym stanie oraz perspektywach rozwoju stosunków białorusko-koreańskich, sprawach związanych z promowaniem handlu, współpracy gospodarczej i inwestycyjnej.

17 stycznia: przewodniczący Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Koreańsko-Białoruskiej spotkał się z ambasadorem Popkowem przed wyjazdem do Mińska. Ambasador Andrei Popkow został przyjęty przez przewodniczącego Lee Won-wooka. Obie strony omówiły perspektywy rozwoju dwustronnych relacji. Dyskutowano również na temat sposobów promocji działań międzyparlamentarnych na takich płaszczyznach jak gospodarka, nauka i technologia.

18 stycznia: ambasador Woo Yun-geun został zaproszony przez rosyjskie Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Ambasador Woo spotkał się z wiceministrem przemysłu i handlu Aleksandrem Morozowem. Obie strony wymieniły poglądy na temat obecnego stanu gospodarczej i handlowej współpracy między państwami. Dyskutowano także na temat możliwości wzmocnienia tej współpracy.

19 stycznia: porozumienie w sprawie współpracy zostało podpisane przez uczelnie wyższe w Pjongjangu i Moskwie. Moskiewski Państwowy Uniwersytet Lingwistyczny oraz Uniwersytet Języków Obcych w Pjongjangu podpisały porozumienie o współpracy w dziedzinie edukacji. Porozumienie przewiduje wymianę pracowników i studentów, organizację wspólnych konferencji naukowych, wymianę doświadczeń w zakresie metodologii nauczania języków obcych. Ambasada Rosji w Pjongjangu wyraziła nadzieję, że współpraca czołowych uczelni lingwistycznych obu państw przyczyni się do usprawnienia współpracy kulturowo-humanitarnej

20 stycznia: Rosja poparła międzykoreańskie negocjacje w sprawie Igrzysk Olimpijskich. Wiceminister spraw zagranicznych Rosji Igor Morgulow wyraził nadzieję, że dialog obu Korei będzie kontynuowany po Igrzyskach Olimpijskich. Według strony rosyjskiej bezpośredni dialog między Seulem i Pjongjangiem jest

krokiem w kierunku ustabilizowania sytuacji w regionie. Wpisuje się on w zaproponowaną przez Rosję w ubiegłym roku strategię stopniowego angażowania Korei Północną w relacje międzynarodowe. Rosja liczy, że poprawa relacji międzykoreańskich otworzy drogę do trójstronnej współpracy gospodarczej.

22- 23 stycznia: delegacja południowokoreańskiego rządu została przyjęta przez Mińsk. Delegacja parlamentarna na czele której stanął przewodniczący Komitetu ds. Ziemi, Infrastruktury i Transportu Lee Won-wook odbyła rozmowy na Białorusi. Lee jest również przewodniczącym Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Koreańsko-Białoruskiej. Podczas spotkania delegacji z przewodniczącym Komisji ds. Międzynarodowych i Bezpieczeństwa Narodowego Sergiejem Rakhmanowem dyskutowano na temat współpracy na płaszczyźnie technologii informacyjnych i innowacji. Rakhmanow oświadczył, że biorąc pod uwagę południowokoreański potencjał w tych dziedzinach, Białoruś jest zainteresowana współpracą w takich sektorach jak mikroelektronika, robotyka, biotechnologia i technologia chemiczna. Natomiast strona białoruska ma do zaoferowania Seulowi wiele w dziedzinie rolnictwa. Dla Korei Południowej Białoruś znajduje się w strategicznym położeniu między Europą i Azją, i to w tym regionie rząd południowokoreański chciałby rozwinąć współpracę gospodarczą w ramach „nowej polityki północnej”. Delegacja spotkała się również z zastępcą przewodniczącego Izby Reprezentantów Bolesławem Pirsztukiem. Tematem tego spotkania również była przede wszystkim współpraca w branży IT. Strona białoruska liczy, że południowokoreańskie doświadczenia pomogą jej wdrożyć rozporządzenie prezydenta Aleksandra Łukaszenki w sprawie rozwoju gospodarki cyfrowej. Obie strony dyskutowały również na temat postępu przygotowań Igrzysk Olimpijskich w Pjongczangu. Strona południowokoreańska wyraziła natomiast nadzieje na dalszy rozwój stosunków dwustronnych.

23 stycznia: rosyjski wiceminister rozwoju gospodarczego spotkał się z południowokoreańskim ambasadorem. Minister Oleg Fomiczew został zaproszony przez południowokoreańskiego ambasadora Woo Yun-geuna. Obie strony omówiły szczegóły dotyczące porozumienia na rzecz innowacji w zakresie współpracy Korei i Rosji. Seul ma uczestniczyć w modernizacji Centrum Innowacji Skolkovo w Rosji. Obie strony wymieniły poglądy na temat polityki wzrostu innowacyjności w oparciu o rozwój nauki i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

24 stycznia: południowokoreańska delegacja została zaproszona przez ukraińskie Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu. Ukraiński wicepremier i minister rozwoju gospodarczego i handlu Stepan Kubiw spotkał się z delegacją Koreańskiego Instytutu ds. Rozwoju (KDI). Południowokoreańskiej

delegacji towarzyszył także ambasador Lee Yang-gu. Celem spotkania było omówienie szczegółów dotyczących wdrożenia Knowledge Sharing Program (KSP). Program KSP został zainicjowany w 2004 roku przez Ministerstwo Strategii i Finansów Republiki Korei i ma na celu dzielenie się doświadczeniem i wiedzą z innymi państwami. Do tej pory na Ukrainie zostały wdrożone dwie edycje programu: w 2008 i 2009 roku.

25 stycznia: południowokoreańska ambasada w Kijowie zorganizowała wydarzenie poświęcone Igrzyskom Olimpijskim w Pjongczangu. W wydarzeniu uczestniczyli: minister młodzieży i sportu Ihor Żdanow, przewodniczący ukraińskiego Komitetu Olimpijskiego Siergiej Bubka oraz czołowi sportowcy i przedstawiciele mediów sportowych. Ambasador Lee wyraził zadowolenie strony południowokoreańskiej dużym zainteresowaniem Igrzyskami Olimpijskimi.

26 stycznia: ambasador Lee Yang-gu został zaproszony przez ukraińskie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Budownictwa i Gospodarki Komunalnej. Południowokoreański ambasador spotkał się z ministrem rozwoju regionalnego, budownictwa i gospodarki komunalnej Hennadijem Zubko. Obie strony wymieniły poglądy na temat współpracy. Ambasador Lee ponadto przedstawił południowokoreańskie osiągnięcia w dziedzinie opieki zdrowotnej.

27 stycznia: czy Korea Północna eksportowała węgiel do Japonii i Korei Południowej za pośrednictwem Rosji? Agencja prasowa Reuters, powołując się na zachodnioeuropejskie służby wywiadowcze, doniosła o możliwości naruszenia sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ przez Rosję. W zeszłym roku Korea Północna eksportowała węgiel do Rosji, który miał być następnie sprzedawany do Japonii i Korei Południowej. Rada Bezpieczeństwa ONZ wprowadziła sankcje zakazujące eksportu północnokoreańskiego węgla na początku sierpnia ubiegłego roku. Według zachodnioeuropejskiego wywiadu Korea Północna miała w październiku dostarczyć węgiel do rosyjskiego portu Nachodka, gdzie miał on być załadowany na rosyjskie statki. Amerykańskie służby wywiadowcze potwierdziły, że w tym okresie czasu Japonia i Korea Południowa zakupiły węgiel od Rosji. Kreml zaprzeczył tym doniesieniom. Rosyjska ambasada w Pjongjangu również zaprzeczyła, jakoby Rosja miała kupować węgiel lub być punktem tranzytowym dla dostaw do państw trzecich. Nie wiadomo także, czy właściciele statków dostarczających ładunki do Japonii i Korei Południowej wiedzieli o miejscu pochodzenia węgla.

KOMENTARZ

1. **Współpraca z Rosją znalazła się wśród priorytetów rządu japońskiego na ten rok.** Premier Abe Shinzo podczas otwarcia sesji Zgromadzenia Narodowego Japonii nakreślił kierunki polityki na 2018 rok. Jednym z nich jest dalsze zacieśnianie relacji japońsko-rosyjskich. Abe oświadczył, że „stosunki między Rosją i Japonią posiadają największy potencjał współpracy dwustronnej”. Japonia przede wszystkim będzie nadal dążyć do rozwiązania sporu terytorialnego. W tej kwestii należy dalej kontynuować wdrażanie krok po kroku wspólnych projektów gospodarczych i humanitarnych na terytorium czterech spornych wysp. Ważne jest również utrzymanie bliskich kontaktów z prezydentem Władimirem Putinem. Strona japońska liczy również na współpracę Rosji w kwestii rozwiązania problemu północnokoreańskich broni jądrowych. Bezpieczeństwo regionalne oraz globalne odegra znaczącą rolę w kształtowaniu relacji japońsko-rosyjskich w tym roku. Oba państwa wyraziły zainteresowanie współpracą w takich sektorach jak zwalczanie terroryzmu i przestępstw cyfrowych czy nawigacja morska, czemu mają się przysłużyć wspólne manewry wojskowe i służb ratowniczych. W tym roku zostały także zainicjowane „Rok Japonii w Rosji” i „Rok Rosji w Japonii” (oficjalna inauguracja jest zaplanowana na maj). W ramach tej inicjatywy zaplanowano wiele wydarzeń kulturalnych, które mają na celu poprawę promocję i poprawę wizerunku. W kwestii współpracy gospodarczej Japonia jest zainteresowana modernizacją i budową infrastruktury w Rosji, gdzie istnieje zapotrzebowanie na takie usługi. W ten sektor planują zaangażować się rządy obu państw, wspierając przedsiębiorstwa i firmy budowlane. Kontynuacja administracji Abe (wygrane wybory do Izby Reprezentantów w październiku 2017 roku) oraz prawdopodobne zwycięstwo Putina w wyborach prezydenckich w marcu gwarantują kontynuację obecnego kierunku współpracy między obydwojma państwami.

2. **Japonia coraz bardziej interesuje się regionem Europy Wschodniej.** Premier Abe Shinzo wraz z przedstawicielami japońskiego środowiska biznesowego odbył podróż do Europy Wschodniej. Choć Ukraina i Białoruś nie znalazły się wśród odwiedzonych państw, Japonia interesuje się całym regionem. Tokio zauważyło rosnące wpływy Chin w Europie Wschodniej i nie chce przegrać wyścigu o ten rynek. Japonia pragnie nawiązać polityczne, a przede wszystkim gospodarcze relacje, czego dowodem był skład delegacji pod przewodnictwem Abe.

3. **Korea Południowa wyraziła zainteresowanie włączeniem Białorusi i Ukrainy do swojej „nowej polityki północnej”.** Rząd południowokoreański planuje wdrożyć w tym roku „nową politykę północną”, która zakłada bliską współpracę Moskwy i Seulu z takimi państwami jak Białoruś, Ukraina, Kazachstan, Uzbekistan,

Mongolia czy Chiny. Inicjatywa ta postuluje stworzenie pewnego rodzaju wspólnoty gospodarczej w regionie Eurazji. Korea Południowa liczy, że stopniowo uda się zaangażować w projekt również Koreę Północną. Według strony południowokoreańskiej państwa takie jak Rosja, Ukraina i Białoruś posiadają potencjał w postaci zasobów ludzkich oraz bogactw naturalnych. Natomiast Korea Południowa dysponuje nowoczesnymi technologiami i kapitałem. Połączenie tych zasobów ma przynieść korzyści dla współpracy regionalnej między kontynentami. W tym miesiącu Korea Południowa aktywnie promowała tę inicjatywę w państwach Wschodnioeuropejskich. Ukraina i Białoruś posiadają strategiczną lokalizację, łączącą oba kontynenty. Korea Południowa wyraziła zainteresowanie zwiększeniem współpracy z tymi państwami na płaszczyznach takich jak energetyka, infrastruktura, technologie informacyjne i rolnictwo. Są to dziedziny istotne dla „nowej polityki północnej”. Przewodniczący Prezydenckiego Komitetu ds. Współpracy Gospodarczej z Północą Song Young-gil wyraził również nadzieję, że silne relacje gospodarcze z Chinami i Rosją pomogą zmniejszyć napięcie militarne w regionie, a także przyczynią się do promocji współpracy z Koreą Północną. Takie stanowisko zdecydowanie popiera Rosja, która wielokrotnie podkreślała, że rozwiązaniem problemu północnokoreańskich zbrojeń jest włączenie Pjongjangu w sieć międzynarodowych relacji gospodarczych. „Nowa polityka północna” ma na celu także ożywienie południowokoreańskiej gospodarki, która do tej pory skupiała się jedynie wokół kilku największych partnerów handlowych. Prezydent Moon Jae-in ogłosił nową strategię we wrześniu ubiegłego roku podczas Wschodniego Forum Gospodarczego w Rosji. Moon zasugerował, aby oprzeć „nową politykę północną” na „strategii dziewięciu mostów”: koreańsko-rosyjskiej współpracy w sektorach przemysłowych (rolnictwo, rybołówstwo, energetyka, budowa statków, rozwój portów, stworzenie arktycznego szlaku morskiego, gazociągu oraz połączeń kolejowych). Strona południowokoreańska zdaje sobie sprawę, że nie wszystkie postanowienia uda się zrealizować w czasie prezydentury Moon Jae-ina, są to plany długoterminowe, które wymagają włączenia się Korei Północnej (budowa gazociągu, tras kolejowych). Jednak mniejsze projekty infrastrukturalne i gospodarcze, angażujące także państwa Europy Wschodniej mogą zostać wdrożone w najbliższych latach.

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Łódź

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

RAPORT: JAPONIA, PÓŁWYSEP KOREAŃSKI WOBEC UKRAINY, BIAŁORUSI I ROSJI – styczeń 2018 jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Ośrodka Spraw Azjatyckich i Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Łodzi. Utwór powstał w ramach konkursu *Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2017-2018*. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie *Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2017-2018*.

Zadanie publiczne współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Łodzi

ul. Lindleya 5a, pokój nr 7, 90-131 Łódź, tel.: 42 635 42 34, www.rodmi-lodz.pl

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Łódź

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

 **OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH**

**RAPORTY
OPINIE
DORADZTWO**

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE
ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Łodzi

ul. Lindleya 5a, pokój nr 7, 90-131 Łódź, tel.: 42 635 42 34, www.rodm-lodz.pl